

ISSN 0134-2266

NR.9

TÄHEKE

1981

Laul kooliteest, kammist ja kummist

OTT ARDER

KOOLITEEL MEIST IGAÜKS KORD SAMMUB.
KOOLITEE ON KÜMNEID AASTAID PIKK.
KOOLIKOTIS PLIIATSID JA KUMM ON,
ALGUL AABITS, PÄRAST LUGEMIK.

KOOLIKOTIS PLIIATSID JA KUMM ON,
KUMMIGA SAAB KUSTUTADA VEAD.
KORRALIKUL LAPSEL TASKUS KAMM ON,
KAMMIGA TA KAMMIB OMA PEAD.

KOOLITEEL ON ISAD-EMAD SAMMUND.
NEILE NÜÜD SEE TEE ON MINEVIK.
MÕNED NENDE ÕPETAJAIST AMMU
KÄIVAD TEED, MIL NIMEKS IGAVIK.

VANA VALGE MAJA SIISKI PÜSIB,
ENDISELT ON SELLES MAJAS KOOL.
KEEGI TÄNASENI VASTAB-KÜSIB,
ARVE NÜÜD ON ROHKEM AJALOOL.

SEDA KUMMI IKKA VEEL EI OLE,
MIS TEEKS OLEMATUKS KÕIK ME VEAD.
KOOLIPOISILE, KA ULAKALE,
ÕPETAJA SOOVIB AINULT HEAD.

Ilustreerinud FLLE TIKERPAE

Tere hommikust, kallid õpilased!

TÄHTI TÄHEKE

KOOL ALGAS

Ausalt öeldes mina ootasin 1. septembrit. Eriti sellepärast, et näha väikesi sõpru ning oma klassikaaslasi. Ja kuulda, mida nad suvel tegid.

1. september on üldse üks isemoodi päev. Kõik on nii rõõmsad ja puhanud. Isegi koolimaja on teistsugune. Ju kulub temalegi puhkus ära.

Otsisin üles IIb klassi ja tegin ukse vaikselt lahti. Klassis käis sihuke jutuvad, mind ei pannud keegi tähelegi. Poisid istusid pinkidel, tüdrukud sädistasid akende all.

Hüüdsin valju ja jämeda häälega: «Tere hommikust, kallid õpilased!»

Vaevalt, et maailmas on kiiremaid ning osavamaid kohaleidjaid kui meie kooli IIb-s. Viimasena jõudis istuma Hubert. «Huhh-puhh,» puhkis ta. «Ma mõtlesin juba, et direktor ise astus klassi.»

«Ha-ha-haa!» naersid teised. «Hubert ei tunne Tähtit ära!» Sedamaid oli uus jutuvad valla. Aga mina ei saanud midagi aru, sest kõik rääkisid korraka ja kõvasti.

«Kui ikka nõgesepöösasse kukud, siis...» kuulsin üht poissi ütlemas.

«Selles järves oli hea kupsus käia,» uhkeldas teine.

«Ma jätangi endale patsid alles,» seletas heleda häälega tüdruk. Reelike tuli minu juurde ja võttis mul käest kinni.

«Tähti, ega sa pahanda, et ma sulle ei kirjutanud? Nii kiire oli.»

«Kes siis tänasel päeval kuri on?» küsisin vastu ning läksin tagasi oma, Vb klassi. Uksel pörkasid klassivend Andrusse kokku.

«Tead, enam me nendega nii lihtsalt hakkama ei saa kui möödunud aastal,» pahvatasin talle.

«Kellega!» imestas Andrus.

«Meie tähekesega, noh. Kristjani ja Maibe, Huberti ja Reelike, Märjuse ja Viiga.»

«Ära pabista. Eks me ise ole ka suuremaks saanud,» vastas Andrus. Lippasime kähku oma kohtadele. Õpetaja tuli.

TÄHTI

Õnnitleme

Kas teate, et see lehekülg siin oleks äärepealt tühjaks jäänud? Valgeks ja puhtaks nagu joonis-
tusvihiku leht... Ja arvake ära, kelle süü tõttu? Lastekirjanik Jaan Rannapi pärast! Ei, ärge mõelge, et see onu, kes teie jaoks kirjutas niisugused raamatud nagu «Roheline pall», «Topi», «Nublu», «Jefreitor Jõmm», «Maja metsa ääres» ja nii edasi, on äkki laisaks jäänud ega viitsi enam ainsatki rida paberile panna. Otse vastupidi: Jaan Rannap paistab iga aastaga virgemaks ja targemaks saavat. Kui kasvate natuke suuremaks, siis loete ilmtingimata läbi suure virna onu Rannapi raamatuid: «Salu Juhan ja ta sõbrad», «Viimane Valgesulg», «Musta lamba matused», «Agu Sihvka annab aru», «Alfa + Romeo», «Kukepoks»...

Oma viiekümnest eluaastast on Jaan Rannap vähemasti kakskümmend viis pühendanud lastele kirjutamisele ja mõtlemisele. Lapsed tema raamatutes on ikka natuke vallatud, natuke mõelikud, ühtviisi valmis nii vempudeks kui tõsisteks töödeks — täpselt sellised kui teie.

Aga peale laste tunneb Jaan Rannap hästi ka loodust ja loomi. Ahvipoisist Topist kirjutab ta niisama osavasti kui hobustest, koertest, karudest, kotkastest ja kakkudest.

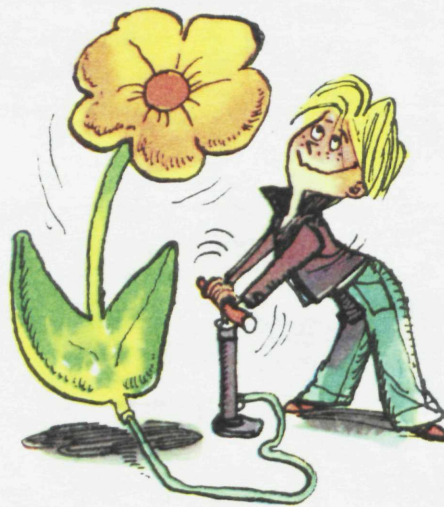
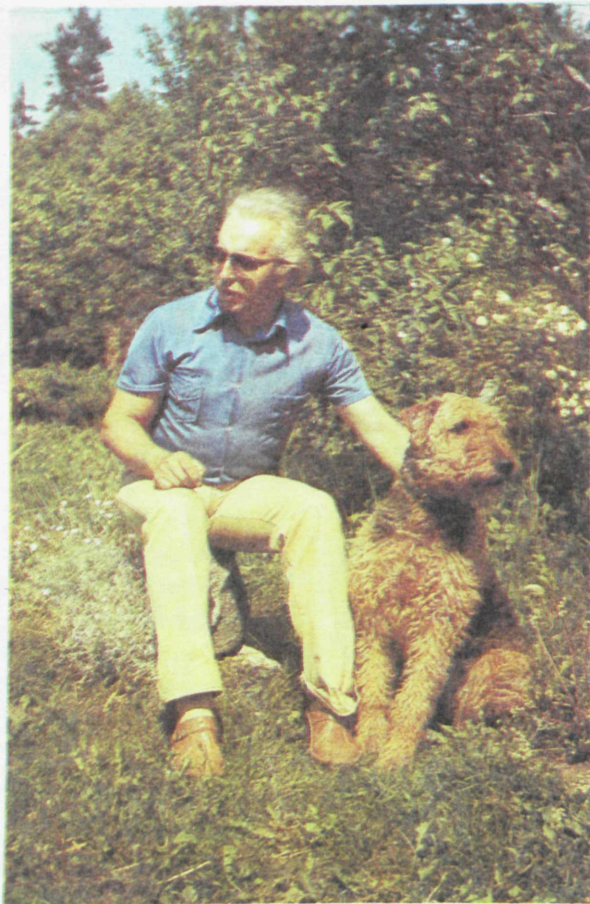
Tema raamatuid loevad peale eestlaste oma emakeeles veel vene, läti, leedu, aserbaidžani, tšuvaši, ka ungari, tšehhi, saksa ja paljude teiste rahvaste lapsed.

Kõigi muude tegemiste kõrval kogub, valib ja toimetab Jaan Rannap luuletusi ja jutte «Tähekese» tarvis.

Aga näe, oma 50. sünnipäeval lõi onu Rannap araks ega tahtnud, et tema kirjatükke juubeli auks avaldataks! Siiski tegime seda.

Eks see viiskümmend aastat ole kõrge vanus küll... Aga kui sünnipäev saab mööda, siis muutub onu Rannap jälle Agu Sihvka ühevanuseks ja hakkab meile kindlasti uusi lugusid kirjutama.

Soovime kõik koos Jaan Rannapile head sulleõnne ja jääme põnevusega ootama, mis tema sulle alt tuleb!

Küsimus

JAAN RANNAP

Põud on kestnud nädalaid. Suures soos, kus seljakute vahel tavaliselt kevadest sügiseni vesi läigib, on maapind kuivusest pragunenud. Ainult Linnulaukas, pisikeses ümmarguses järvesilmas, on veel vett. See on nüüd ainus koht, kus loomad juua saavad.

Õhtu eel väljub kasevõsast põdralehm. Nuhutab õhku, liigutab kõrvu, seisab nagu sammad peaaegu minuti, enne kui edasi söandab astuda. Ema jälgedes tuleb põdravasikas. Siidine karv kulendab loojuva päikese kiirtes, vetruvad jalad vaevu puudutavad soo paakunud pinda. Ema väarikalt ees, tütar tantsiskledes järel, lähenevad nad joogikohale. Janu kustutatud, pöördub vanaloom minekule. Vasikas jääb maha, ei raatsi veel lahkuda. Ajab jalad harki ja kummardub vee kohale. Lauka tumedast sügavusest vaatavad talle vastu kaks suurt silma, õrn niiske nina, sulavate joontega alles pehme koon, ning nende õnnelik omanik uurib kõike seda, nagu tahaks küsida:

**Peeglike, peeglike raba peal,
kes on kaunim ilma peal!**

Rumal vasikas, miks sa oma emalt ei küsi! Sa vaata, kuidas ta, pea tagasi pööratud, sind andunult silmitseb, järele tulema ootab. Tema teab vastust.

Jalutuskäik metsas

TIIA TOOMET

Illustreerinud EDGAR VALTER

Lähen jalutama. Jõuan metsa vahele. Saan kohe aru, et täna on metsas midagi lahti: ühe puutüve tagant vilksatab punane tuttmüts, teise tagant piilub samblane habemetort. Teeäärses põosas sosistab keegi ja ragistab okstega. «Tere, päkapikud,» ütlen. «Ma tean küll, et tegelikult ei ole teid olemas, aga mis siin täna ikkagi toimub?» Nüüd lükatakse põosas laiali ja kaks päkapikku ronivad lagedale. «Muidugi ei ole meid päriselt olemas,» ütleb paksem päkapikk. «Aga sina võta siiski see kasetohust karbik. Ava see alles viimases hädas.» Surun karbikese kaenla alla, tänan päkapikke ja kõnnin edasi. Varsti hakkab eestpoolt kostma susinat ja pahnava aurupilvi. Kivi taga lamab kolme peaga lohe ja noogutab mulle kõigi kolme peaga. «Ma tean küll, et tegelikult pole sind olemas, lohe, aga tere ikkagi,» ütlen mina. «Muidugi mind ei ole,» ütleb lohe. «Aga võta mind sellegipoolest endaga kaasa, ehk läheb sul mu abi vaja.» Astume kahekesi edasi. Varsti hakkab maa kõmisesema ja tūmisesema. Vastu tuleb Inimsööja-Hiiglane. «Tere, Inimsööja-Hiiglane,» ütlen mina. «Ega ma sind karda, sest ma tean, et tegelikult ei ole sind olemas.» «Muidugi ei ole

mind tegelikult olemas,» ütleb Inimsööja-Hiiglane. «Aga ära söön ma su sellegipoolest.» Ja juba kummardabki ta alla minu poole. Juba limpsab ta keel mu peanahka, juba puudutavad ta hambad mu juukseid. Siis puhub lohe kõigist oma kolmest kurgust tuleleegi otse Inimsööja-Hiiglase ninasõõrmetesse. Inimsööja-Hiiglane pörkab tagasi. Inimsööja-Hiiglane aevastab. Inimsööja-Hiiglase aevastusest lendab marutuuleil läbi metsa, ladvad painduvad, käbid kukuvad kuuskedelt. Inimsööja-Hiiglane ei jäta, taas tormab ta minu poole, tunnen ta tulist hingeõhku, kohe, kohe sööb ta mu ära. Nüüd meenub mulle kasetohust karbik. Teen kaane lahti, karbist hüppab välja vitsaraost mehike, männikoorest kübar peas. Vitsaraost mehike sööstab Inimsööja-Hiiglasega maadlema. Pigistavad ja pigistavad, ähivad ja ähivad, tammuvad ja tammuvad, ei saa üks võitu, ei saa teine võitu. Siil pobiseb kadakapuhmast: «Kõdita kõrrega, kõdita kõrrega!» Murrant rohkore ja kõditan Inimsööja-Hiiglast kukla tagant. Inimsööja-Hiiglane laseb vitsaraost mehike

kese lahti ja hakkab naeru puksima. Kõditan Inimsööja-Hiiglast selja pealt. Inimsööja-Hiiglane on naerust juba päris kõveras. Aga mina ei jäta, kõditan Inimsööja-Hiiglast veel lõua alt. Inimsööja-Hiiglane on nüüd naerust täiesti hingetu. Suure vaevaga õnnestub tal põgeneda. Kiirustades unustab ta maha seitsmepenikoormasaapad. Panen saapad jalga ja astun ühe sammu: seitse penikoormat, astun teise sammu: seitse penikoormat, astun kolmanda sammu: seitse penikoormat. Aga kodu ei paista kusagilt. Saan aru, et olen astunud vales suunas. Oh häda, kuidas ma nüüd koju saan? Istun kännule ja hakkam nutma. Tulilind kihutab taevavaluse välkudes, laskub minu kõrvale. «Ma viin su koju,» ütleb tulilind, «kui lubad mulle kodust selle, millel pole ülemist ega alumist, eesmist ega tagumist, paremat ega vasakut.» Jään kaubaga nõusse, tulilind tõstab mu oma selga ja kihutame otse koduvärvasse. Ohates otsin aianurgast vana punase palli. Tulilind võtab palli ja lendab minema, mina aga lähen tupp. «No mis siis ka täna metsas juhtus?» küsivad teised. «Ah, ei midagi erilist. Kõik nagu tavaliselt,» vastan mina.

Väravavaht

EINO SEPP

«Võõras mees istub meie aidatrepil,» teatas Tiit, kes oli juba tükk aega läbi vihmatriibulise aknaruudu õue vahtinud. «Mis ta, sõge, seal konutab!» püüdis emagi pilguga vihmakardinast läbi tungida. «Oleks tuppä tulnud, toas vihmaga nagu hubasem.»

«Võõras inimene, ei tahtnud teisi tülitada,» arvas isa. «Kui just talle nimetada . . .»

Nimetamine jäi siiski nimetamata. Keegi ei viitsinud soojast toast külma vihma kätte minna. Tiit, keda uudishimu küll kangesti vaevas, sai ju siit, toastki, vöõral silma peal hoida. Nagu paistis, oli too näpukahel midagi nokitsema hakanud. Mida just, see jäi esioisa selgusetuks.

Niipea kui sadu lõppes, oli Tiit esimene mees õue astuma. Teinud ümber aida tiiru, jõudis ta varsti aidaesisele väljale.

Võõras kergitas samme kuuldes pead.

«Tere ka, siitpere,» ütles ta. «Näh, jäin teie väravas vihma kätte ja pugesis luba küsimata ulualla. Ega te pahaks pane!»

«Oh, sellest pole midagi,» ütles Tiit. «Oleks võinud tuppägi tulla. Mis imelik asi see teil käes on, mõni kuju või!»

«Kas ta nüüd kohe just kuju on,» kahtles mees, voolitavat eset paarist kohast noaga veel siludes. «Leidsin siit seina äärest maast mingi haralise noti ja koorisin selle ajaviiteks ära. Ei tea isegi, mis tast välja tuli. Mõnikord on kro-

belise koore all päris huvitavaid asju peidus olnud.»

Võõras vajutas noa klõpsti kokku ja pistis taskusse. «Ennäe,» imestas ta püsti tõustes, «sadu juba ongi üle jäänud. Ega midagi, aitüma ulualuse eest.»

Lohva-lohva tegid kummikud mehe jalas, kui ta üle õue läks. Väravas ta peatus, et puunikerdust väravapostile asetada.

«Sul, noorperemees, oli vist õigus,» hõikas ta Tiidule. «Kuju mis kuju, võta või jäta!» Tõstnud käe korra veel mütsinoka juurde, hakkas ta mööda vihma-veeloides teed edasi sammuma. Kaugenev lohva-lohva kostis veel teekäänaku tagant õue ära. Tiit tõttas värava juurde. Postilt vaatas talle vastu habemik vanamees, sarvenukid peas ja suu paljuütleval muigel. Sinna ta pererahva ning teekäijate silmaröömuks jäetigi.

«Küi ta juba kord siin posti otsas on, olgu edasi,» ütles isa, kellele sarviline habemik nalja tegi. «Las valvab pealegi meie väravat.»

Hiljem näis Tiidule mõnikord, et puust väravavaht muigab nende pere liikmete üle. Selleks oli ju ka põhjust. Aastaid oli see okslik nott seina ääres vedelnud. Sadu kordi oli sellest mööda käidud, ilma et tähelegi oleks pandud. Aga pruukis ühel juhulilkuul möödujal vaid kätte võtta, ja kõlbmatu puutükk hakkas korraga elama, muutus koguni siitkandi vaatamisväärsuseks. Miks siis ei pidanud puust vanamees nende, taipamatute üle muigama?!

Muie

MATI SOONIK

AAVO JOONISTAS PABERILE PUUD, PÖÖSAD, MAJA JA TILLUKESE TÜDRUKU NING RIPUTAS PILDI VOODI KOHALE SEINALE.

MIDA ROHKEM TA PILTI VAATAS, SEDA ENAM HAKKAS SEE TALLE MEELDIMA.

ÜHEL ÖHTUL VÖTTIS AAVO SUSSID JALAST, RONIS VOODISSE JA SILMITSES PILTI HÄSTI-HÄSTI LÄHEDALT. TILLUKE PILDITÜDRUK OLEKS NAGU MUIANUD. KAS TA TÕESTI MUIGAB? KELLE ÜLE!

AAVO PANI LAETULE PÖLEMA JA UURIS OMA TÖÖD HÄSTI TERASELT.

JAH, TILLUKE PILDITÜDRUK MUIGAS.

AAVO PISTIS PILDI RAAMATU VAHELE. TEMA ISE SEEJUURES EI MUIANUD.

Illustreerinud RAIVO JÄRVI

Võileivad

ENO RAUD

MA ISTUSIN ÖUES LAUA TAGA.

ÄKKI LÄKS MAJAUKS LAHTI NING MU TÛTAR PIRET TULI MINU JUURDE, KÄES TALDRIK VÕILEIBADEGA. TA ASETAS TALDRIKU MU ETTE LAUALE JA ÜTLES:

«ÄRA SA, ISA, VEEL SÕOMA HAKKA, VARSTI SAAB KOHVI KA. AGA KÄRBSED AJA KÕIK LEIBADE PEALT MINEMA.»

SIIS LÄKS PIRET TUPPA TAGASI. MA OTSUSTASIN TALLE MEELE JÄRGI OLLA JA EI PUUDUTANUD ÜHTKI VÕILEIBA. MA TAHTSIN KA KÄRBSEID MINEMA AJADA, EI NÄINUD AGA ÜHTKI KÄRBEST.

VARSTI TÕI PIRET MULLE KOHVI.

«NOH, ISA, KUIDAS SUL LÄHEB?» KÛSIS TA.

«POLE VIGAGI,» ÜTLESIN MINA. «AINULT SEE ON PAHASTI, ET KÄRBSEID POLE! NII MA EI SAAGI NEID VÕILEIBADE PEALT MINEMA AJADA.»

PIRET HAKKAS NAERMA.

«NO TEAD, ISA,» ÜTLES TA. «KUI KÄRBSEID EI OLE, SIIS POLE NEID MINEMA AJADA TARVISKI,»

NÛÜD JÄI MU SÛDA RAHULE, MA SÕIN VÕILEIVAD ÄRA JA JÕIN KOHVI PEALE.

Püüdke kinni KO

HELJO MÄND

HEI! HOI!
PÜÜDKE KINNI KOI!

MIS ON KOI! KES ON KOI!
ON TA TÜDRUK! ON TA POISS!
ON TA LIND VÕI ON TA LOOM!
ON TAL NOKK VÕI KÄRSS VÕI KOON!
VÕI TAL HOOPIS IMINAPP!

RIIDEKOISID TÄIS ME KAPP.

MIS NAD TEEVAD! EKS NAD SÕOVAD.
SÕÖLAD KÄIVAD KAPPI MÕÖDA.
APLAD POLE ISUTUD —
SALLID PURUKS KISUTUD,
KÄPIKUD ON TÄPITUD,
SOKID KATKI NÄPITUD.

OLGU KOIL VÕI SADA SUUD,
MEIL ON HARI, MEIL ON LUUD,
ÕHUTAME, TUULUTAME,
KOILE SÕJA KUULUTAME!

Tants

Niit tantsib nõelaga,
haamer aga naelaga,
lahke tantsib õelaga,
saabas saapapaelaga,
päike päevailuga,
tuli kasehaluga,
pipar tantsib kiluga,
mina hambavaluga.

Pahategu

Ma nurgas silmanurgast uusi riideid piidlen,
see algas nii, et tõrkusin neid selga panemast,
pean rohkem lugu mõnest riidetükist vanemast,
kui need on ümber, ema minuga ei riidle.
Ei pea siis ringi käima klanituna, viksina,
võin roomata, ei ole vaja karta määrimist,
seepärast, nähes kääre, tundsin endas käärimist,
mis käskis uued püksid auguliseks tiksida.

MEIE memm

KAS ME EIT ON TEHTUD PUUST!
PUUST. PUUST.
KAS TA JUUS ON TAKUTUUST!
TAKUTUUST.
KÖVER NAGU VANA KUU!
VANA KUU.
PEENIKE KUI KASSIJUUST!
KASSIJUUST.
KROBELINE NAGU KUUSK!
KROBE KUUSK.
MIS ON SILMIST, SEE ON SUUST!
MEIE MEMM ON UHIUUS,
MEIE MOOR ON UHINOOR,
SABAS MEIE KILKAV KOOR.
MEIE MEMM ON PISUHÄND,
MUINASJUTTU LÄHEB RÄND,
KÄIME SEITSME TUULE TEEL,
SEITSE LOHET OOTAB EES.
MEMME SELJA TAGA KÄIME,
TÜKELDAME LOHE PÄID ME.

«Homme siis tööriided selga, korvid või ämbrid kaasa.» Rohkem õpetaja Tammel selgitada polnud vaja. Tema õpilased teadsid, et minnakse

kartulipõllule.

ELJU MARDI

«See ka mõni kartulipõld,» pomises Jüri, kui bussist maha tuli. «Siin juba kartul nopitud.»

«Nopitud jah,» selgitas kolhoosi brigadir. «Seda tööd siin tegi kartulikombain. See masin asendab kümneid inimesi. Kahjuks on meie põldudel palju kive. Mis siis imestada, kui vahel kartulite hulka kive satub või mugulaid maha jääb. Teid palusime järelnoppimisele. Tahame saagi, mille kasvatasime, korralikult koristada.»

Mööda kartulipõldu mindi pikas reas. Ikka kummardus ja kartul, jälle kummardus ja kartul. Kartulinoppimine on kord seline töö, et iga mugula pärast pead kummarduma.

Varsti said agaramatel korvid mugulaid täis. Ainult Peetri korv oli üsna tühi.

«Õpetaja, minu reas ei ole kombain midagi maha jätnud,» kurtis ta.

«Kohe vaatame,» lausus õpetaja.

Igast Peetri jalajäljest vaatas vastu mugul. Peeter oli otsustanud, et kergem on kartul mulda vajutada kui üles korjata. Nii ei saa käed mullaseks ka.

Õpetaja nägu muutus tõsiseks.

«Mäletan, et kord poisikestena tegime põllul kartulisõda. Vanaisa juhtus peale. Käis kogu põllu üle ja korjas laialiloobitud kartuleid. Hulk aega oli ta nukker ja morn. Siis ütles: «Poleks uskunud, et võite leiba loopida.»

Vanaisa silmis oli kartul võrdne leivaga.

Rohkem õpetaja midagi ei öelnud.

Tööpäeva lõpuks oldi mõnusalt väsinud, kuid rõõmsad. See oli töörõõm. Rõõm sellest, et ei kardetud käsi mullaseks teha ja et oma söögijagu kartuleid talveks oli igaüks ise noppinud.

Illustreerinud HELDUR LARETEI

Kehaline kasvatus

VIKTOR GOLJAVKIN

Tõlkinud META MAKSING

Kehalises kasvatuses on Vova neljas. See tähendab, ta on neljandal kohal. Nad jaotasid seal omavahel kohad ära. Kõrgushüppes on ta klassi esimene. Kehalises kasvatuses aga neljas. Ta ei saa palki mööda käidud. See on loomulikult väga raske. Saalis on neil sihuke palk. Könnivad mööda palki. Aga Vova kukub. Tal puudub tasakaal. «Ma ei ole treeninud, sellepärast kukungi,» ütles Vova. «Aga hüppan hästi, sest hüppamist treenin iga päev.» Hommikuti ta muudkui hüppab õues. Päeval hüppab ka. Öhtul hüppab. Aina treenib. Hüppab üle pingi. «Kas tuleb hästi välja?» küsib Vova.

«Suurepäraselt!» vastan.

«Noh vaata, kuidas ma nüüd. . .»

«Mina sedasi ei saa,» ütlen.

«Ma ka enne ei saanud. Kõik treenimise vili! Vaata, kuidas ma hüppan! Aga palki mööda käia ei oska! Olen viimasel kohal. Mis ma ikka harjutan.»

Ma imestan ja ütlen:

«Miks siis nii! Järelikult tuleks just rohkem palki mööda käia.»

Vova vastu:

«Kui ma seal juba viimane olen, las siis olen. Seevastu hüpetes olen esimene! Hoian marki!»

«Mis marki?»

«Sportlikku. Aga missugust sa mõtlesid!»

«Miks seda marki hoidma peab!»

«Sa ei tea midagi,» ütleb Vova. «Marki tuleb hoida. Ja kõik!»

Mina ei saa sellest aru. Minu meelest Vova eksib. Ta peaks mööda palki kõndima, aga mitte marki hoidma. Mina mõtlen niimoodi.

SASS ON TÄNA KOOLIJÜTS,
OSTETI TAL VORMIMÜTS.
SASS NÕUD UHKELT ASTUB KOOLI,
ISTUB UUE KLASSI TOOLI.

KAIDO TEESALU Nuiast

SÜGISEL ON TAEVAS HALL,
LASTEL KOOLITEE JALGE ALL.
KINDAD KÄES JA MÜTSID PEAS,
ASTUVAD KÕIK HANEREAS.

KATRIN MADDISON Kilingi-Nõmmelt

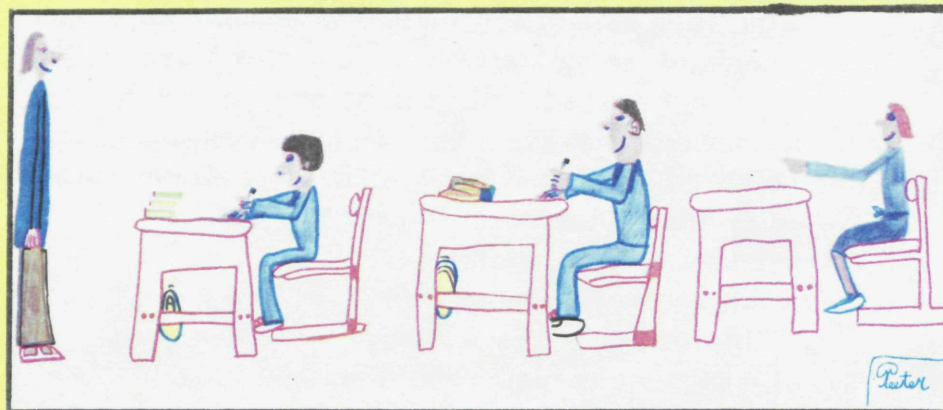
Õpin kolmandas klassis. Minu lemmiktund on matemaatika. Mulle meeldib peast arvutamine ja tekstülesannete lahendamine. Meeldib veel kehalise kasvatuse tund.
Meie klassis oli kabeturniir. Mina võitsin kõik korrad, ainult ühe korra kaotasin.

KRISTI KOTTIS Mustlast

Meil oli neljapäeval loodusõpetuse tund. Õpetaja kutsus Janno vastama. Ta pidi jutustama kehadest ja ainetest. Janno nimetas viis keha, mida on loonud inimene. Viimane neist oli Janno arvates sovhoos. Terve klass naeris ja isegi õpetaja naeris.

Janno on niisugune pois, kes alati uhkustab, et tema oskab kõike.

EVELIN PÕÖR Märjamaalt

«Koolis» — joonistanud PEETER KRULL Nõmme Pioneerimajast

KASK SAI ENDALE KUUE,
VÄRVILISE JA UUE.
HAAB ON UHKE PUNASES ROOS,
TUUL TA LEHTI SAHISTAB NÕUD.
AINULT KUUSK JA MÄND ON KURVAD,
NEIL VAID HALJAD OKKAD TURJAL.

MERJE KALA Tartust

Olen juba terve aasta koolis käinud, aga mäletan hästi oma päris esimest koolipäeva.

Esimesel koolipäeval rääkis õpetaja meile, kuidas tuleb koolis käituda ja palju muud. Siis näitas ta meile suurt koolimaja. Esimesel koolipäeval anti meile ka kooliõpikud ja vihikud. Pärast läksime rõõmsal meelel koju.

KADRI RANNAMÄE Pärnust

Ärkasin hommikul väga vara. Panin end riidesse ja torkasin kingad jalga. Läksin õue. Kaste oli alles maas. Koer Taki istus õunapuu all. Läksin kuuri juurde ja võtsin ratta. Sõitsin järve äärde. Kõigepealt piilusid pardiema, kes poegadega järvel ujus. Aga oh õnnetust! Koer läks vette ja hakkas parte taga ajama. Sõitsin koju tagasi. Kodu võtsin korvi ja läksin metsa marjule. Metsas kõik kollendas ja oli väga pidulik. Metsa kohal kuulsin kurgede hääli. Nägin neid kolmnurgas üle lendavat. Nägin neid kolmnurgas üle lendavat. Nägin neid kolmnurgas üle lendavat. Nägin neid kolmnurgas üle lendavat. Nägin neid kolmnurgas üle lendavat.

HELINA SOOLEPP Paidest

Hommikul tuleb mul juba kell 6.30 tõusta. Ma tahaksin küll veel kangesti magada, aga ei lasta. Ema ütleb: «Tõuse üles, aeg on kooli minna!» Ja isa ütleb: «Kas sa tõusid juba?» Nende käskude peale pean kindlasti tõusma. Tunnid algavad meil kell 8.30. Ja neid tunde on mul väga palju. Aga ma elan nad ikkagi üle, sest raskusi mul ei ole. Ma õpin viitele. Pärast tunde sõidan koju, kus on väga palju tegemist.

SIGRID SOLLMANN Puhjast

Sain suvel 6-aastaseks ja läksin 1. septembril kooli. Mu õde Liina rääkis, et kooli ei tohi kunagi hilineda. Isa lisis veel, et hindeks ei tohi «kaks» tulla. Esimesel koolipäeval ei osanud ma klassi üles leida. Õde viis mu ühte suurde koridori. Seal oli palju lapsi. Kõik ootasid õpetajat. Tuligi õpetaja ja juhatas meid klassi. Mina istusin keskmesse pingi-ritta.

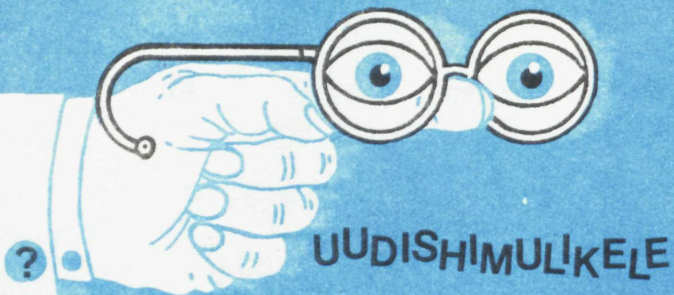
Õpetaja rääkis sedasama, mida mulle ütlesid õde ja isa.

OLLE NOORMETS Paidest

TEEME ISE MÄNGUASJU

Ohel päeval korjas kunstnik oma taskud kastanimune ja tammetõrusid täis. Ta läks koju ja meisterdas neist mitu vahvat looma ning lindu. Abiks võttis ta veel puulehti, tühja tikutoosi, tikke, vahtkummit või puukoort ja liimi. Lõikas natuke noa ja kääridega, joonistas viltpliiatsiga, liimis, ja saidki valmis neetsamad mänguasjad, mida joonistusel näed. Proovi sinagi!

UUDISHIMULIKELE

KUS ON ESTONIA MÄETIPP!

Mitte Eestis, vaid meist mitme tuhande kilomeetri kaugusel Pamiiris. Pamiir asub Aasia keskosas ja suure kõrguse tõttu nimetatakse seda mäeahelikku maailma katuseks. Mäetipp (venekeelse nimega Пик Эстония) paikneb Taga-Alai ahelikus, on 6 kilomeetrit ja 211 meetrit kõrge, kaetud igilumega. Esimestena tõusid sellele mäetipule 15 eesti alpinisti 31. juulil 1960. aastal. Sellest ka mäetipu nimetus.

KUST ON PÄRIT SÕNA «AUTO»!

Auto tuleb sõnast automobiil. Nii kutsuti autot vanasti. Automobiil on tuletatud kreeka sõnast AUTOS, mis tähendab «ise», ja ladina sõnast MOBILIS, mis tähendab «liikuv». Aja jooksul kadus sõna teine pool ära. Nii, nagu autobussist sai buss ja trollibussist troll.

KUI VANA ON TELEFON!

Telefon sündis 2. juunil 1875. aastal, seega 106 aastat tagasi, ja päris juhuslikult. Alexander Graham Bell töötas koos oma abilise Watsoniga riistapu kallal, mille abil pidi saama ühte juhet mööda ühehäälselt edasi anda mitut telegrammi.

Illustreerinud EDGAR VALTER

Saateseadme juures askeldav Watson puudutas kogemata mingeid plaadikesi ja need tõid kuuldavale pläriseva heli. Bell, kes viibis teises foas vastuvõtuaparaadi juures, kuulis seda. Plaadikeste võnkumisega tekitatud heli kandus elektri abil mööda juhtmeid teise tuppa. Veel samal öhtul ehitasid nad telefoni, seadme helide edasiandmiseks suure vahemaa taha.

MIS JUHTUB, KUI VÄLK LÕÖB TELETORNI JA SEAL ON INIMESED!

Kui juhtud olema Tallinna teletorni kohvikus hetkel, mil piksenool torni tabab, käib küll kõva raksatus, aga muud ei juhtu midagi. Tallinna vana telemasti remontijate jutu järgi tekitab välgkiirte jälge, nagu oleks suitsuotsaga värvi põletatud.

Mitu aastat on jälgitud välgu tööd meie maa kõrgeimas, Moskva teletornis. Kord kevadise äikese ajal loeti kokku, et vähemalt 12 välgnoolt tabasid torni. Kahju need muidugi ei teinud, sest rohkem kui poole kilomeetri [537 meetrit] pikkune torn on väga hästi maandatud.

MIS ON PERSPEKTIIV!

Sellel sõnal on rohkem kui üks tähendus. Perspektiiv on näiteks maja, puu, inimese või mingi eseme kujutis tasapinnal (näiteks paberil). Teisiti öeldes: kõik fotod ei olegi muud, kui fotoaparaadiga paberile «joonistatud» asjade, esemete, inimeste perspektiivid. Pööra fotot nii või naa, vaata kust kandi pealt tahes, ikka ei näe muud ega näe teisiti kui perspektiivi.

Perspektiiviks nimetatakse ka lootust või välja-vaadet tulevikule. Kui oled ajalehes kohanud sõna «perspektiivplaan», siis see tähendab tulevikuplaani, paljudeks aastateks ja sealjuures tulevikunõudeid arvestavat plaani.

KUS ON KÕIGE KUUMEM JA KÜLMEM PAIK MAAKERAL!

Meile teadaolevatel andmetel Põhja-Aafrikas, Liibüas, on termomeeter näidanud varjus 58 kraadi sooja. Kõige külmem on Lõunanabal. Uurimisjaamas «Vostok» on kraadiklaas näidanud külma alla 88 kraadi.

PÄKAPIKUD

Joonistanud PRIIT PÄRN

HIND 15 KOP.
ИНДЕКС 78231

